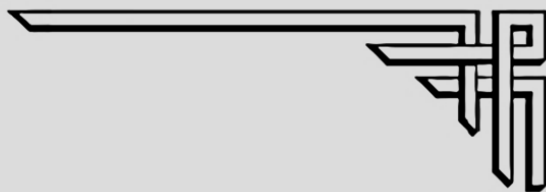

על הצדיקים

ועל התמידים

עלון שבועי להפצת אור תורתם של הצדיקים האמתיים שוכני עפר, קדושים אשר בארץ המה, והתקשרות כנשמתם הטהורה

יום שלישי [כז' תמוז] חילולת ה'בבא אלעזר' זצוק"ל.

יום רביעי [כח' תמוז] רבי יוסף שלום אלישיב זצוק"ל.

יום ששי [א' אב] חילולת אהרן הכהן זצוק"ל זיע"א.

**"הוי מַמְלֵמֵדְיוֹ שֶׁל אֶהְרֹן,
אוֹהֵב שְׁלוֹם וְרוֹדֵף שְׁלוֹם,
אוֹהֵב אֶת הַבְּרִיּוֹת וּמְקַרְבֵּן לַתּוֹרָה"**
(אבות א', יב')

עֲשִׂיָּהּ פִּי מִטּוֹת - תַּשְׁפִּי"ב

📖 בית מדרש לתורה, חסידות, עבודת המידות ואהבת ישראל - "יוסף אהבה" גיליון 33

📅 (כניסת שבת (באופק ירושלים): 19:28 | לנהגים 40 דק': 19:08 | צאת השבת: 20:18 | ר"ת: 21:12)

📞 יוצא לאור, מופץ, ומתולק לזכרי הרבים ע"י אגודת 'יוסף אהבה' 054-844-3818

פרשת

תוכן עניינים

הילולת הבבא אלעזר זצוק"ל זיע"א א

משפחת אביהצירא א

תולדות צדיק א

פטירתו ד

מסירות נפש עבור ישראל ה

הספר מרן הגר"ע יוסף זיע"א ו

הילולת מרן הגרי"ש אלישיב זצוק"ל זיע"א ט

מידה כנגד מידה ט

בארץ ישראל י

ברבנות יא

אהבת תורה אמתית יא

על תורתך שלמדתנו יב

אהבתו לעמלי תורה יב

הילולת אהרן הכהן זיע"א יג

פטירת הצדיקים לשבוע הקרוב טו

מוקדש לעילוי נשמת ציפורה בת מוזל ז"ל.

הילולת הבבא אלעזר זצוק"ל זיע"א

בנים – רבי אהרן זיע"א, רבי מסעוד זיע"א, רבי אברהם זיע"א ורבי יצחק זיע"א.

לרבי מסעוד היו שלושה בנים, רבי יצחק ב'בבא האקי' זיע"א, רבי דוד הי"ד זיע"א, ורבי ישראל סידנא בבא סאלי זיע"א.

ל'בבא סאלי' זיע"א היו שני בנים, רבי מאיר זיע"א, ורבי ברוך שליט"א. לרבי מאיר – ה'בבא מאי', נולדו ארבעה בנים, הבכור שבהם הוא רבנו זצוק"ל זיע"א, ואחיו הרבנים הגאונים – רבי דוד חי שליט"א, רבי רפאל שליט"א, ורבי יקותיאל שליט"א.

תולדות צדיק

רבנו נולד בעיר ריסאני, שבמחוז תפילאלת שבמרוקו, לאביו רבי מאיר [ה'בבא מאיר'] זיע"א, ולרבנית שמחה זיע"א. מסופר כי שמו 'אלעזר' ניתן לו לאחר שסבו, ה'בבא סאלי' זיע"א הלם שרשב"י בא אליו בחלום, גרסאות שונות יש מה היה באותו חלום, אך לאהריו קרא הבבא סאלי לבנו רבי מאיר, וצווהו לקרוא לו אלעזר². בגיל צעיר התייתם רבנו מאמו.

ביום יום שלישי הבעל"ט [כז' תמוז] יחול יום הילולת הצדיק הקדוש, בנש"ק רבי אלעזר אביחצירא זצוק"ל זיע"א.

משפחת אביחצירא

קודם שנעמוד בס"ד על כמה קווים לדמותו הקדושה, נקדים ייחוס לאותם קדושים – משפחת אביחצירא – שורשי משפחה קדושה זו, מתחילים ברבי שמואל אלבו זיע"א שנולד בארץ ישראל [בתחילה כנראה בירושלים עיר הקודש, ומשם עבר לצפת]. והיה תלמידו של רבנו חיים ויטאל זיע"א עמו [לאחר פטירת רבנו האר"י] עבר לדמשק שבסוריה ושם נפטר. בעקבות גס שאירע לו, שהפליג על גבי מחצלת מאיסמנבול שבטורקיה עד לעיר יפו [באחת מחזרות השליחות שעשה עבור רבני ירושלים אל ארצות הגולה] נקרא שם המשפחה לשושלת זו 'אביחצירא' [ומאוחר יותר 'אבוחצירא'] (בערבית, שפירושו אבי – חצירא 'אבי המחצלת' או 'בעל המחצלת').

מצאצאי רבי שמואל זיע"א, הוא הגאון המקובל רבי יעקב אביחצירא 'האביר יעקב' זיע"א¹, אשר היה לו ארבעה

¹ אודותיו הרחבנו בס"ד בעלון ויחי תשפ"ב.
² אחת הגרסאות למעשה זה היא, מהמסופר במשפחת אבוחצירא, כי לפני שנולד רבי אלעזר, ראה הבבא

פרשת

רבי ברוך אבוחצירא ה'בבא ברוך, בעירו של אביו – נתיבות.

כשם שאביו של רבנו ה'בבא מאיר' נהג בפרישות, ובהסתייגות מהופעות ציבוריות, כן נהג רבנו, ולשם כך נבנתה לו מנהרה מביתו אל בית מדרשו. וגם שזו היתה קיימת מיעט ככל האפשר רבנו מלצאת את ביתו, ושם היו מגיעים רבבות בני ישראל, לקבל עצה תושייה ועידודים מרבנו. בין באי ביתו היה ספרדים ואשכנזים, ליטאים וחסידים ושאר עמך בית ישראל.

פטירתו

בליל כ"ז בתמוז תשע"א, נרצח רבי אלעזר אבוחצירא בדקירות סכין ע"י אדם מעורער בנפשו. וכל בית ישראל בכו את השרפה אשר שרף השם כאשר נפרדנו מ'משיח בן יוסף' של דורנו עמוד הקדושה התפילה והחסד רבי אלעזר אבוחצירא וצוק"ל זיע"א. מסע הלוויה של רבנו החל מבית מדרשו בבאר שבע, משם הוסעה המיטה ל'פורת יוסף' בירושלים, ומשם יצאה הלוויתו בהשתתפות רבבות בני אדם ובראשם

בתחילה למד רבנו בישיבת 'תומכי תמימים' (של ה'ב"ד) בקובלנקה. באדר תשכ"ו עלתה משפחתו של רבנו לארץ הקודש, והתיישבו בעיר אשדוד.

לאחר עלייתו למד רבנו בישיבת הרמב"ם בתל אביב, אצל רבי אברהם הפומה זיע"א, שהיה מקורב לסבו ה'בבא סאלי', ולאחר מכן עבר רבנו ללמוד בעיר הקודש ירושלים בישיבת 'פורת יוסף'.

מצעירותו היה רבנו סמל לשקידה והתמדה בלימוד התורה, הוא הרבה מאוד בתעניות וסינופים³, ואביו ה'בבא מאיר' זיע"א העיד עליו, "יש לי בן גדול וקדוש בבאר שבע, כואב לי עליו שהוא עושה יותר מידי תעניות וסינופים עד שבקושי יכול לקום מהמיטה".

לאחר פטירתו של הבבא סאלי זיע"א הקים רבנו 'חצר' בבאר שבע ברחוב קפריסין. במקביל אליו קיבלו אדמו"רות גם אחיו, הרב דוד חי אבוחצירא שליט"א בעיר נהריה. ודודו,

ועל פניו הגלימה השחורה שכיסתה את פניו. כל אשר היה זוכה להיכנס אל הקדוש פנימה יעיד כי היה רבנו בעל רוח הקודש, ידע נסתר ונגלה, ניתן בויכרון על אנושי, ובמידות תרומיות. קיימים סיפורים למכביר אודות ישועות וניסים של עשרות אלפי אנשים שפקדו את בתו ובקשו עזרה. רבנו היה מקפיד לטבול במקווה, מלבד שמירת העיניים בשלמות היה גם שומר את פיו ולשונו, מסתגף צם ועושה תעניות רבות.

אלעזר. כמענה, הבטיח לו ה'בבא סאלי' כי הנכד היילוד הקרוב, יישא אכן את השם אלעזר. בשעת הברית, קרא עליו הסבא ה'בבא סאלי' את הפסוק 'עין לא ראתה אלוקים זולתך' כשהוא מדגיש כי ראשי התיבות של 'אלעזר' הם מילות הפסוק האמור. בהתבטאות מאלפת זו מפיו של ה'בבא סאלי' הקדוש, ניתן ללמוד על ערך יקרתו ושורש נשמתו של הרך הנולד, שנקרא בשמו על פי בקשתו של רשב"י.

³ מפורסם כי, ה'בבא אלעזר' זיע"א שמר את עיניו בשמירה מופלגת ביותר. פניו היו תדיר רכונות מטה

וכך היה אותו צדיק וקדוש, תלמידי חכמים יש הרבה ברוך השם (וזהו מעלה גבוהה, אך עם זאת) צדיק שהוא לא רק צדיק קדוש וטהור אלא גם הקדיש את חייו למען הדור במסירות נפש עצומה לילות כימים, הן בלימודו עבור עם ישראל הן בתפילותיו על עם ישראל והן בשיחותיו עם כל יהודי ויהודי באשר הוא עד השעות הקטנות של הלילה אין הרבה (ורבנו היה כזה ומעבר לזה) ויותר מכך שעוד מסר עצמו למען עם ישראל. שהרי הצדיק מסתלק בעוון הדור, וידוע שבהסתלקות הצדיק נמחקים מעל ישראל דינים קשים אשר עמדו עליהם. כמה עלינו להתבונן בדברים ולחזור בתשובה אמיתית ברגעים כאלו בנסיבות כאלו ובמיוחד כאשר זה קורה בתקופה נוראה כזאת. ואולי לא לחינם שהרי "סילוקן של צדיקים קשה יותר מחורבן בית-המקדש". ידוע שצדיקים במיתתם נקראים חיים, ומה הכוונה? – שכאשר בעונותנו מסתלק הצדיק, פתאום (והלוואי!) מתעורר הדור בתשובה ולומד ממדותיו ויוצא שתורתו חייה! ספורים נסים ונפלאות על הצדיק יש רבבות ואולי אלפי ספרים יכתבו בנושא, אך עלינו לדעת שצווק לנו הקב"ה – תשובה! למדו מהצדיק וממידותיו⁴.

גדולי ישראל. הוא נטמן בבית הקברות בהר הזיתים בירושלים בסמוך לקברו של אביו.

מסירות נפש עבור ישראל

בנו רבי פנחס שליט"א בהספרו (ומחילה מכבודו אם אין הדברים כתובים בדיוק מילה במילה כפי שנאמרו, אלא כפי הזכור ונחקק בליבנו), הביא הוא את המדרש מתהילים גבי דוד המלך, "אמרו על דוד המלך בשעה שסיים ספר תהלים וזה דעתו עליו אמר לפניו רבש"ע כלום יש דבר בעולם שאמר שירה כמותי, נודמנה לו צפרדע אחת אמרה לו אל תזוח דעתך עליך שאני אומרת שירה יותר ממך, ועל כל שירה ושירה שאני אומרת אני ממשילה עליה שלשת אלפים משל, שנאמר וידבר שלשת אלפים משל ויהי שירו חמשה ואלף" (ילקו"ש על תהילים) ושאלו המפרשים הרי גם דוד המלך כל חייו אמר שירה לקב"ה ומאז ועד היום בכל בית בישראל מחזיקים וקוראים את התשבחות שכתב לקב"ה בספר תהילים, אם כן מה כוחה ומעלתה של צפרדע זאת יותר ממנו? – ופירשו שהרי הצפרדעים במצרים לא רק שאמרו שירה בכל יום לקב"ה אלא גם מסרו עצמם במסירות נפש על עם ישראל ומלאו רצון השם בנפשם וברוחם (בכניסתם לתנורים וכו').

מתעוררת נשמת הצדיק להליץ בעד אותם שגרמו נחת רוח לנשמתו שיזכרו לישועות ולסייעתא דשמיא. ובפרט אם מתחזקים באחד מהעניינים שהצדיק היה מיוחד בהם, זה מעורר יותר זכות להליץ בעדם, כי בכך

⁴ בהילולת ה'בבא סאלי' זיע"א, דרש רבנו במעלותיו וגדולתו בתורה ובחסידות, ואמר שאם רוצים שזכות הצדיק תעמוד לנו, הרי שיש עלינו לקבל על עצמנו להתחזק בתורה ויראת שמים, ואז זה גורם נחת רוח לצדיק שבכותו היה חיוק בתורה ויראת שמים, ואז

פרשת

המה למנוחות עזבו אותנו לאנחות. קורא אני עליו ברוב צער ותוגה, "דיך לא אסורות, ורגליך לא לנחושתיים הוגשו, כנפול לפני בני עולה נפלת" (שמואל ב ג, לד), חבל על דאבדין ולא משתכחין. אמרו חז"ל הרוואה תלמיד חכם שמת כאילו ספר תורה שנשרף (שבת קה:). והרוואה ס"ת שנשרף או נקרע, חייב לקרוע שתי קריעות, אחת על הכתב, ואחת על הגויל. אחת על הכתב, מה שכבר עסק בתורה למד ולימד, והשניה על הגויל, היריעות שהיה אפשר לכתוב עליהם עוד דברים שבקדושה. כך אילו היה הצדיק נשאר בחיים אין ספק שהיה מוסיף והולך בלימוד ועסק התורה ובמעשים טובים, וכעת היה לאין מחמד כל עין, על האי שופרא דבלי בארעא קא בכינה. ואחיכם כל בית ישראל יבכו את השריפה אשר שרף ה'.

ישעיה הנביא אומר (ישעיה נז, א') "הצדיק אבד ואין איש שם על לב, ואנשי חסד נאספים באין מבין, כי מפני הרעה נאסף הצדיק, יבוא בשלום ינחו על משכבותם הולך נבוהו". ולכאורה מה הקשר בין שני הפסוקים הללו. אולם הגה יש צדיק שזוכה שבהספדו מספרים את שבחו שהיה עוסק בתורה ובמעשים טובים והיה עניו ושאר מדות טובות, והשומעים מתעוררים ומתחזקים מזה מאד

כמה עלינו להתחזק בזמנים אלו בקדושה וטהרה, שהרי הסתלק עמוד הקדושה מן העולם, איזה שמירת העינים! איזה שמירת הלשון! חסרים עכשיו בעולם בהליכת הצדיק מאתנו, כמה תורה כמה תפילה, כמה אהבת ישראל, צריכים אנו עכשיו לאסוף חבילות על חבילות על מנת שאולי יחד נוכל רק להתקרב למעלה שהייתה בכבוד קדושתו.

הספד מרן הגר"ע יוסף זיע"א

בהספד שנשא מרן רבנו עובדיה יוסף זצוק"ל זיע"א, על רבנו, אמר⁵, מורי ורבותי, נאמר "והיה ביום ההוא והבאתי השמש בצהרים" (עמוס ח', ט). פרעה נכה מלך מצרים נלחם במלך יאשיהו וירו בו הצים עד שעשו את גופו ככברה (תענית כב:), והיה ירמיהו הנביא מספיד אותו ואומר "רוח אפינו משיח ה' נלכד בשחיתותם אשר אמרנו בצלו נחיה בגוים" (איכה ד', כ').

בא השמש בצהרים, כמו ששקעה השמש בחצי היום, כך קרה לנו היום לדאבונינו. צר לנו מאד. והנה אף כשהמש נכסית מעינינו, היא נשארת קיימת ועודנה בתוקפה, אלא נעלמה רק מעינינו, כך הצדיק כשהלך לעולמו, לא נגרע ממנו דבר, ונשמתו מאירה בכל תוקף. מרגלית שאבדה בכל מקום שהיא מרגלית שמה, לא אבדה אלא לבעליה (מגילה טו.). סעו

⁵ ההספד המלא הובא בהקדמה לחזו"ע שבת ח"ה. והעותק בספר 'המשביר'.

גורמים לו להתעלות במעלות מחיל אל חיל, ויש לו נחת רוח מכך. ('פקודת אלעזר')

ינוחו על משכבותם". אבל כשהאנשים שמים אל לבם ומתעוררים ממדותיו, הרי לא ישקוט האיש ולא ינוח על משכבו, אלא יעתיר בעד ישראל.

אשר על כן כל אחד ואחד מהקהל הקדוש הזה שבאו להלויה שלו, יקבל עליו להתחזק בתורה ובמצוות ובמעשים טובים, ובמצוות ואהבת לרעך כמוך, ואז יהיה נתת רוח לצדיק מזה, כי גם למעלה הוא אוהב ישראל, ו מתפלל עליהם, ואנו תפלה כי הצדיק הזה יעלה למרום, ויעמוד לפני כסא הכבוד ויתפלל על עם ישראל, שירחם על ישראל, ויצילם מכל צרה וצוקה ושאוויבנו לא ירימו ראש, חרבם תבוא בליבם וקשתותם תשברנה.

רבות! נאמר במשה רבינו (דברים לד') "ומשה בן מאה ועשרים שנה במותו לא כהתה עינו ולא נס לחה, ויבכו בני ישראל את משה שלשים יום". נראה לפרש, כי אילו היה משה זקן וחולה ושוכב בביתו, כי מרוב זקנה אינו יכול עוד לצאת ולבוא, ונמשך הדבר תקופה מסויימת, עד שנשכח כמת מלב צאן מרעיתו, ולאחר זמן נתבקש לישיבה של מעלה ונפטר לבית עולמו, לא היו בני ישראל מרגישים כל כך במותו, כי זה כל האדם. אבל משה רבינו נשאר בכוחותיו העצומים עד יומו האחרון, וכמו"ש (דברים לד', א') "ויעל משה מערבות מואב אל הר נבו", ואמרו חז"ל (סוטה יג'), שנים עשר מעלות היו שם ופסע אותם משה בפסיעה אחת, ועשה כן

ומקבלים עליהם לעסוק בתורה ובנמ"ח ולהדבק במדותיו, הזכות הזאת עומדת לצדיק בהספדו, ומעלים אותו בזכות זה למעלה למעלה בגן עדן, שנאמר "ילכו מחיל אל חיל יראה אל אלהים בציון" (ברכות סד.). וגם הצדיק שהספדו עשה רושם כביר, ועל ידו חזרו בתשובה, אינו נותר כפוי טובה, והוא עומד לפני כסא הכבוד ומבקש רחמים על ישראל, רחמנא חוס, רחמנא שויב, רחמנא פרוק, ואינו נח על משכבו, ותפלתו מתקבלת, שגדולים צדיקים במיתתם יותר מבחייהם.

אבל אצל צדיק שאינו זוכה לכך, כגון שאין הציבור מכירים אותו כי הרבה שנים היה בביתו וכבר שכחו אותו, ולכך אין איש שם על לב את תכונותיו ומעשיו הטובים, להספידו כראוי, הרי הוא הולך ונה על משכבו במדרגתו, וכביכול לא אכפת לו מעם ישראל. אבל הצדיק הזה, כל ימיו היה מסור לעם ישראל, כל מי שהיתה לו צרה, בא לשפוך את שיחו, והיה מברך את עם ישראל. מלבד שקידתו בתורה שעברה כל גבול, כל היום עסק בתורה, בתורתו יהגה יומם ולילה. שייף עייל, שייף נפיק, ועסיק באוריתא תדירא, ולא מחזיק טיבותא לנפשיה. והיה מוצא זמן בשביל הציבור, והיה עוסק בגמילות חסדים, הוא יבקש גם עתה בהיותו בננוי מרומים בשביל עם ישראל. וזה שאמר הכתוב "הצדיק אבד ואין איש שם על לב", ולכן לא הספידוהו כהוגן, הילכך גם הוא אינו חייב להם מאומה, "יבוא שלום

פרשת

שו"ת יביע אומר ח"א סי' לה). כלפי חורבן בית ראשון שהיתה שם שכינה עילאה, סילוקם של צדיקים יותר מן החורבן. כי השראת השכינה על הצדיק היתה בשפע גדול לכל ישראל, אנוני מגנא ואצולי מצלא. יהי רצון שתתקיים בנו ותחזינה עינינו בשובך לציון ברחמים.

אנו מבקשים מחילה וסליחה וכפרה מהצדיק הזה שכל ימיו עסק בתורה ובגמילות חסדים, שיעמוד למליץ יושר עלינו.

הגמרא אומרת במסכת בבא בתרא (קמז.) דרש רבי פנחס בן המא, מאי דכתיב (מלכים א', יא') "והרד שמע במצרים כי שכב דוד עם אבותיו וכי מת יואב שר הצבא". מפני מה בדוד נאמרה שכיבה, וביואב נאמרה מיתה, דוד שהניח בן כמותו, נאמרה בו שכיבה, יואב שלא הניח בן כמותו, נאמרה בו מיתה.

ברוך ה' הרב הצדיק הזה הניח בן כמותו, הוא הרה"ג רבי פנחס השם ישמרהו ויחיהו לאורך ימים ושנים, וימשיך להגדיל תורה ולהאדירה, ולזכות את הרבים ולהרביץ תורה לעדרים, והיה שמו כשם הגדולים אשר בארץ. אורך ימים ושנות חיים יוסיפו לו, ירום ונישא וגבה מאוד. והרב הגדול המנוח יתפלל עליו, ועל כל משפחתו, שבכל אשר יפנו ישכילו ויצליחו, בבריאות טובה ונהורא מעליא, אמן בן יהי רצון.

בזריות מופתים לקיים רצון הבורא יתברך, והרי עד אתמול זכו לשמוע את לקחו, ותורה ביקשו מפיהו, כי לא כהתה עינו ולא נס לחה. והנה עתה חלף הלך לו, ויעבור והנה איננו.

איך אפשר שלא להתרנש, ואיך אפשר שלא להזיל דמעה, על האי שופרא דבלי בארעא. וכן הגאון הצדיק רבי אלעזר, אשר אנו עוסקים בהספרו, עוד אתמול היה בתוקפו וגבורתו, בתורה ובגמילות חסדים, צדקת ה' עשה ומשפטיו עם ישראל, ובפתע פתאום עלה בסערה השמימה. לן יאות למבכי, לן יאות למספר, הכם שמת אין לנו חליפתו אין לנו תמורתו. חבל על דאבדין ולא משתכחין.

במסכת ראש השנה (יה:) אמרו, ללמדך שקשה סילוקם של צדיקים כשריפות בית אלהינו, ואילו במדרש איכה (פ"א סימן לז) אמרו, קשה סילוקם של צדיקים יותר מחרבן בית המקדש, שבחורבן בית המקדש נאמר "ותרד פלאים", ואילו בסילוקם של צדיקים נאמר "הנני יוסיף להפליא את העם הזה הפלא ופלא, ואבדה חכמת חכמיו ובינת נבוגיו תסתתר". נראה להסביר הדברים, על מי מה שאמרו (יומא כא:), חמושה דברים חסרו בבית שני, ואחד מהם שכינה, כלומר שבבית שני לא היתה שכינה בדרגא עילאה כמו בבית ראשון, כמו שאמרו בזהר הקדוש (פ' בראשית כו.). (ע')

הילולת מרן הגרי"ש אלישיב זצוק"ל זיע"א

שבליטא, ואולי אף בכל ליטא עצמה לא הייתה הרפואה מפותחת כבימינו, ולכן תלו תקוות כה רבות בדיעה שהביא אליהם ידיר נאמן.

רופא בעל שם עולמי לפוריות מתגורר בשווייץ הרחוקה, הון תועפות לוקח הוא בשכרו, אך הצליח להעלות מזור וארוכה לזוגות רבים חשוכי ילדים. שווה להם – כמוצא אחרון בדרך הטבע – ללכת לרופא זה, לשאול לחוות דעתו ולשמע מה הדיאגנוזה הרפואית שייתן להם.

ארזו רבי אברהם ורעייתו את מטלטליהם, לקחו עימם את כל כספי הסכונותיהם והלוואות שנמלו ממכרים ושכנים, בלב דומע יצאו לדרך, אולי שם, במקום זה, ישתנה המזל ויזכו לשמוע שיש סיכוי ותקווה לכמיהתם לחבוק ילד משלהם.

נדודים רבים עברו על הזוג, עד שהגיעו לקליניקה של הרופא המפורסם. שם עשו כחודש ימים בבדיקות ובחינות שונות כל ממצאיהם הרפואיים מתחילה. ולבסוף נכנסו אל הפרופסור לשמוע את אשר יאמר.

אך נחלו אכזבה עמוקה. הפרופסור הסביר להם שעליהם לשוב לשאול,

ביום רביעי (כח' תמוז) הבעל"ט יחול יום הילולת מרן פוסק הדור הגאון רבי יוסף שלום אלישיב זצוק"ל זיע"א.

רבנו יוסף שלום אלישיב זיע"א נולד בראש חודש ניסן ה'תרע"ג, בעיר שאוול שבליטא כבן יחיד להוריו לאחר כשבע עשרה שנות נישואין. לאביו רבי אברהם לוינסון שהיה רבה של הומל. ולאמו הרבנית חיה מושא, ביתו של המקובל רבי שלמה אלישיב זצוק"ל בעל ה'לשם שבו ואחלמה' זיע"א.

מידה כנגד מידה

על נס פקידת אמו הרבנית הצדקת חיה מושא לאחר כשבע עשרה שנה, מסופר⁶, כי עצרה בעד עצמה בכח, מתאפקת בכל כוחה שלא לבכות בבית פנימה. בכוחות על-אנושיים רצה לאחורי הבית, שם, על ערימת עצים הממתנים לייבוש לצורך הסקת הבית בחורף, קרסה ונתנה דרור לדמעותיה המרות כלענה.

זה זמן רב מחכים רבי אברהם ואשתו, חיה מושא, לילדים. עשר שנים היו נשואים ולא נפקדו עדיין בזרע קודש של קיימא. לפני כמאה ועשרים שנה היה המאורע, בעיירתם הקטנה, שאוול,

⁶ 'סיפור לשבת'.

פרשת

רבי שלמה אלישוב זצוק"ל, בעל ה"לשם שבו ואחלמה" זיע"א, כעת ישב אבא בחדרו והגה בכתבי המקובלים בריכוז עצום. אם תבכה, יופרע לימודו. את זאת לא הרשתה לעצמה היה מושא בשום אופן.

בחצר האחורית ישבה ובכתה מרורות על הגזירה המרה משמים, וכך מצאה רבי שלמה אלישוב כשיצא לתפילת מנחה. מיד הבין את שאירע וכמה כח איתנים דרש ממנה הדבר שלא להפריעו מלימודו. עמד ובירכה מלב רותח ונרגש, "בזכות העובדה שלא הפרעת ללימודי תחבקי תוך שנה בן זכר שיאיר את עיני ישראל בתורתו". לפקודת השנה נולד לבני הזוג בנם היחיד, שלימים נודע בכל תפוצות ישראל, הגאון רבי יוסף שלום אלישיב זצוק"ל.

בארץ ישראל

בשנת תרפ"ד עלה רבנו עם משפחתו לארץ ישראל, והשתקעו בשכונת מאה שערים בירושלים. לצורך העלייה שונה שם המשפחה, בעצת הרב אברהם יצחק הכהן קוק, ל"אלישיב", כשם נעוריה של אמו, על מנת לקבל סרטיפיקט⁷ אשרת עליה בימי המנדט הבריטי] משפחתי אחד, והרב קוק אף סייע למשפחה בהשגת הסרטיפיקט⁷.

ללימא. רק כעבור חודש נוסף לאחר שיעבור על המסמכים כולם ויעמיק בהם שוב, ישלח את חוות דעתו הרפואית והגורלית הזו בדואר. אין מעם שיישבו ויתעכבו עוד בעירו.

שבו רבי אברהם והיה מושא לשאול הקטנה, ובכל יום ויום יצא רבי אברהם אל בית המדרש ללמוד תורה, ואילו היה מושא ממתנה בכיליון עיניים לדוור שיגיע. בכל יום יצאה לבדוק האם הגיע מכתב מן הפרופסור. המכתב המיוחל שתקוותם תלויה בו.

והיום זה קרה. הדוור צעק לה מרחוק, "הגיע מכתב משווייץ". היא יצאה בריצה לחצר, הודתה לדוור בנימוס וחיכתה שימשיך בדרכו. לאחר מכן נכנסה לבית, קרעה את המעטפה כשליבה הולם בפחד אדירים. למקרא השורות השכו עיניה וחרב עליה עולמה, "כמו שלא יצמחו בכף ידי שערות לעולם – כך לא תוכלו להביא ילדים בדרך הטבע. כדאי שתתחילו בתהליכי אימוץ אם ברצונכם להעניק חום ואהבה לילד כלשהו..."

אוי, כמה שהדמעות רצו לפרוץ מתוכה באשד איתן. מוכרחת הייתה לפרוק את הכאב. אך בבית פנימה לא יכלה לבכות. אביה הדגול, מגדולי הדור ומהצדיקים הנסתרים שבאותו הדור, היה

⁷ 'אגרת לרא"ה', אגרת קל"ב.

והפסיק למסור את שיעורו היומי. בשבט תשע"ב הידרדר מצבו הבריאותי של רבנו, והוא אושפז בבית הרפואה 'שערי צדק' בירושלים עד ליום כ"ח בתמוז תשע"ב, בו נפטר רבנו בהיותו בן מאה ושתים.

על פי צוואתו, לא נישאו הספדים בלוויה שנערכה בלילה, מספר שעות לאחר פטירתו, מלבד דברי פרידה של התנו הרב יצחק זילברשטיין שליט"א. רבנו נטמן בהר המנוחות בירושלים.

אהבת תורה אמתית

פעם הובאה לכולל 'בית דוד' תמונה של מרן הגר"ש אלישיב זצ"ל, שצולמה בביתו, כאשר באו אליו בשאלה דחופה בעת שעסק בלימודו.

הבטתי בתמונה? ואמרתי לסובבים אותי, "בואו ונשים לב, מורי המי נמצא עתה באמצע הלימוד. הגמרא פתוחה לפניו. אלא שהגיעה שאלה דחופה ויש להשיב עליה, ולכן הוא נאלץ להוציא ראשו לרגע מהגמרא.

אבל הביטו וראו שביד ימינו הוא מחזיק חזק את הגמרא, וביד שמאלו הוא משאיר את האצבע בתוך הרשי"י, כדי שברגע שיסיים להשיב, יוכל תכף ומיד

לאחר עלייתו, למד רבנו באופן עצמאי בבתי מדרש שונים בירושלים. בשנת תר"ץ, בהיות רבנו בן עשרים, נשא רבנו את הרבנית שיינה חיה, בתו של הצדיק רבי אריה לוי זיע"א⁸. מי שסייע בשידוך, ואף ערך את הקידושין היה הגאון רבי הרב אברהם יצחק הכהן קוק זיע"א.

ברבנות

בשנת תרח"צ הוסמך רבנו לרבנות על ידי הגאון רבי זליג ראובן בנגים זיע"א, ראב"ד העדה החרדית בירושלים. משנת ת"ש נמנה רבנו עם רבני בית המדרש "אוהל תורה". ומיום פטירת אביו שימש גם כרב בית הכנסת 'תפארת בחורים' שבשכונת מאה שערים בירושלים, בו מסר שיעור בגמרא מדי יום, אך עם זאת לא נהג כשאר רבני בתי כנסיות, ולא נשא את הדרשות המרכזיות כגון בשבת הגדול שבת שובה וכו'.

בשנת תשס"ג עבר רבנו ניתוח הירום לתיקון עורק ראשי לאחר שהיה נתון בסכנת חיים מיידית. כדי להקל עליו נבנה עבורו בית מדרש בקראוון סמוך לביתו ולשם עברו שיעוריו. משנת ה'תשס"ט נחלש רבנו ואושפז מספר פעמים. בסיון תשע"א עבר רבנו ניתוח בעורק סמוך ללב. בסמוך לכך נחלש

⁹ מספר חתנו הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א (הובא בהגדה של פסח 'חישוקי חמד').

⁸ עליו הרחבנו בסד בעלון פ' מצורע תשפ"ב.

פרשת

להורות לנו לדורות שגם בהיותך בשוק, וגם אם מדובר ביום התונת בתך, אינך פטור מלמוד תורה, ומלדון בשאלות קשות.

לחזור ללימודו, ולא יצטרך לחפש את הרש"י שבו עסק..."

על תורתך שלמדתנו

בעת שנערכו התנאים' שלי¹⁰ בבית מו"ח מרן הגרי"ש אלישיב זצ"ל, נשמעו דפיקות בדלת, ובפתח נראו גבאי בית המדרש 'תפארת בחורים' שהודיעו לחמי שהגיע זמן השיעור.

ללא אומר ודברים, קם הרב אלישיב ממקומו. אמר לי, "זייט מיר מוחל"ן = סלח לי. באידישן, עזב את כל הכבודה והלך למסור את השיעור.

כשחזר לביתו, פגש שם את הגאון רבי אליעזר גולדשמידט זצ"ל, ובין השנים התפתחה שיחה בעניין מבחני הדיינות שנערכו באותו יום. בין לבין העלה הגר"א גולדשמידט כמה שאלות קשות שהיו במבחן. ומו"ח החל להתפלפל עמו בסבך הסוגיות הקשורות לשאלות הללו.

ולא היו אלו 'ערטלאך', אלא דברים העומדים ברומן של הסוגיות הקשות בש"ס. בעקבות כך נזכרתי בגמרא המספרת על תנאים שבאו לשוק הבהמות כדי לרכוש בהמה, ונפגשו שם עם הנשיא שגם הוא ביקש לקנות בהמה לנשואי בנו, ודברו שם כל העת בסוגיות הקשות והסבוכות שבש"ס.

אהבתו לעמלי תורה

¹¹הנה פעם אחת קרא הגרי"ש אלישיב זצ"ל לחתנו הגאון רבי יצחק זילברשטיין, וביקשו שיתלווה אליו לביקור חולים אצל מרן הרב עובדיה יוסף זיע"א ששהה בבית החולים. הם הגיעו וביקרו את מרן ששמח מאד בכואו של ידידו מזה שנים רבות – מי שנודע כאחד מגדולי פוסקי ההלכה בדורנו. בצאתם מבית החולים שאל הגרי"ש זילברשטיין את חותנו הגדול "הלוא כבוד הרב ידוע כמי שכל דקה יקרה לו מאד, ניצול הזמן לתורה הוא החשוב מכל בעיניך, מדוע הטרחת את עצמך עד לבית החולים לבקר, היה די בשיחת טלפון". הגרי"ש אלישיב הביט בחתנו בחביבות והשיב לו "האם אתה יודע מדוע הוא שוכב כעת בבית חולים, הרב עובדיה ביקש לעיין בספר שמצוי היה אי שם במרומי ספרייתו הגדולה, הוא טיפס על סולם וברוב להיטותו החל לעיין בספר בעודו על הסולם. עיין ושקע בעינו שעה ארוכה, לאחר זמן ביקש לפסוע כהרגלו לעיין בדברים ... נפל מהסולם. הוא שכח שהוא ניצב על סולם ולא על הקרקע! אדם ששוכב בעקבות "מהלח" שכזו, שכל כולה אהבת תורה, אינו ראוי שנמרח לבקרו בעצמנו?"

¹¹ 'המשביר' (מהדורה א' עמ' קה).

¹⁰ מספר חתנו הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א (הובא בהגדה של פסח 'חישוקי חמד').

הילולת אהרן הכהן זיע"א

על יצחק כשעלה על המזבח ולא סרב, בואו וראו את הגדול הולך אחר אחיו הקטן לקבל מיתה".

ולא היה משה יודע כיצד יפשיט (את אהרן מבגדי הכהנה), להפשיט את החיצון ולהלביש פנימי לאלעזר לא היה אפשר, לחלף בגדי הקדש מן סדרן לא היה אפשר, ליטול את כולן להניחו, ערום אי אפשר, אמר הקדוש ברוך הוא "אתה עושה את שלך ואני עושה את שלי", והיה משה מפשיטו ואהרן מתבלע בהר. וחכמים אומרים משה מפשיטו ומלאכי השרת מלבישין אותו. בגדי כהונה שהפשיט משה לאהרן הלבישו לאלעזר בנו בפניו ועשה לו הקדוש ברוך הוא נחת רוח והודיעו, שאין אחרים נומלין גדולתו. אחר כך ירד הקדוש ברוך הוא ונטל נשמתו בנשיקה שנאמר על פי ה', והיו משה ואלעזר מנשקין את אהרן, משה על לחיו אחד ואלעזר על לחיו אחד, ויש אומרים משה מפשיטו מן קרסוליו ועלה ענן הכבוד וכסה אותו, א"ל משה מה אתה רואה, א"ל איני רואה כלום אלא שענן הכבוד מלביש את אברי שאתה מפשיט, והפשיטו עד ירכו ועלה ענן הכבוד וכסה אותו, והפשיטו עד צוארו, א"ל אהרן אחי מה אתה רואה מה היא המיתה, אמר ליה עד עכשיו ולא כלום אלא שעלה ענן כבוד וכסה אותי עד צוארי, כיון שהפשיט את כלו כסה הענן את כלו, והיה משה קורא

ביום ששי הבעל"ט [א' אב] יהול יום הילולת אוהבם ואהובם של ישראל, אהרן הכהן, אוהב שלום ורודף שלום, אוהב את הבריות ומקרבן לתורה.

בשבת הבאה (פ' מסעי) נקרא על פטירת אהרן הכהן זיע"א, "ועל אהרן הכהן אל הר ההר על פי יה-וה וימת שם בשנת הארבעים לצאת בני ישראל מארץ מצרים בחדש החמישי (הוא חודש אב) באחד לחדש", ולעולם נקראת פרשה זו בסמוך ליום פטירת אהרן הכהן. ומצינו במדרש (ילקוט שמעוני, מסעי. רמז תשפו) ביאור מפורט למה שהתרחש בעת פטירתו, והדברים פלאיים, ומרגשים לקוראם.

וזה לשון המדרש, עלו משה ואהרן ואלעזר להר ההר, והיה משה מתבייש לומר לאהרן הגיע זמנך ליפטר מן העולם, א"ל אהרן אחי רצונך לידע מה שכתוב בו באברהם, א"ל הן, א"ל ואתה תבוא אל אבותיך בשלום ולא הרגיש, אמר ליה אהרן אחי אם יאמר הקדוש ברוך הוא לאחר ק' שנה שתמות מה תאמר, א"ל צדיק הדיין, ואם יאמר לך היום מה תאמר לו א"ל צדיק הדיין נאמן הוא עלי, א"ל הואיל וקבלת עליך נעלה לראש ההר שכן אמר לי הקדוש ברוך הוא. היה אהרן הולך אחריו כשה לטבת יובל, אמר הקדוש ברוך הוא למלאכי השרת "הייתם תמהים

פרשת

והלכו וקברוהו, ואף למשה רבינו לא בכו עליו כל ישראל כדרך שבכו על אהרן מפני שהיה מוכיחן על כל דבר ודבר, כתיב בו ויבכו בני ישראל את משה, ובאהרן כתיב כל בית ישראל, שלא הכריען לכף חובה מעולם שלא אמר לאיש סרחת ולאשה סרחת, וכיון שראה משה כבודו ושבתו של אהרן שמטתו נתונה ברומו של עולם והקב"ה ומלאכי השרת מקיפין אותו וקשרו עליו מספד גדול, מיד היה יושב ובוכה, אמר אוי לי שנותרתי לבדי, כשמתה מרים לא בא אחד מישראל אצלנו אלא אני ואהרן ובניו ועמדנו לפני מטתה ובכינו עליה וספדנוה וקברנוה, כשמת אהרן נתעסקתי אני ובני ועמדנו לפני מטתו, אני מה תהא עלי מי יעמוד עלי בשעת מיתה לא אב ולא בן ולא אח ולא אחות מי יבכה עלי, באותה שעה השיבו הקדוש ברוך הוא א"ל אל תירא הריני עומד בעצמי וקוברך בכבוד גדול, שנאמר ויקבר אותו בני, וכשם שנתעלמה מערה של אהרן ולא נודעה כך לא תודע מערה שלך שנאמר ולא ידע איש את קבורתו, וכשם שלא שלט מלאך המות באהרן אלא בנשיקה כך אתה לא ישלוט כך מלאך המות ותפטר בנשיקה שנאמר על פי ה', מיד נתישבה דעתו של משה, אשריהם הצדיקים שהקב"ה בעצמו מאספם שנאמר וכבוד ה' יאספך, ולא עוד אלא שמלאכי השרת יוצאין לקראתם ושמהים בהם ומקבלים אותם בסבר פנים יפות ואומרים להם בואו לשלום שנאמר יבוא שלום ינחו על משכבותם על פי ה' (ע"כ) פלא פלאות.

אהרן אחי מה היא מיתתן של צדיקים היכן אתה, א"ל איני כדאי לומר לך, אלא הלואי מקודם זמן באתי לכאן. כשראה משה היאך מת אהרן נתאוה משה למיתתו. וכשאמר לו הקדוש ברוך הוא "באשר נאסף אהרן אחיך", אמר "יפקוד ה' אלהי הרוחות". וכיון שמת אהרן ונתעלם מהם ירדו משה ואלעזר והיו כל ישראל עומדין והרדין ומצפין לראותו מפני שהיה אוהב שלום ורודף שלום וחזר השטן ביניהם והרגיש את כל ישראל על משה ואלעזר, תפשו כל ישראל אמרו היכן הוא, א"ל נגזו הקדוש ברוך הוא לחיי העוה"ב, אמרו אין אנו מאמינים לך שמא דבר שלא כהוגן אמר לך וקנסת עליו מיתה, בקשו כל ישראל לסקול את משה ואת אלעזר, מיד א"ל הקדוש ברוך הוא למלאכי השרת הגביהו מטתו של אהרן אוהבי ברומו של עולם כדי שידעו ישראל ולא יזיקו את משה ואת אלעזר, הגביהו מלאכי השרת את מטתו ברומו של עולם והקב"ה הולך לפני המטה ומספיד עליו ומלאכי השרת עונין אחריו תורת אמת היתה בפיהו וגו', וכיון שראו ישראל מטתו ברומו של עולם והקב"ה ומלאכי השרת מספידין אותו, מיד עמדו כל ישראל מגדולם ועד קטנם וספדו עליו מספד גדול ובכו עליו בכיה גדולה שנאמר ויבכו את אהרן וגו', בוא וראה כבודו ושבתו של אהרן הצדיק שכל באי עולם בוכין אותו, אבל כשמתה מרים לא ספדוה ולא קברוה, אלא משה בראש ואהרן ברגל

פטירת הצדיקים לשבוע הבעל"ט

יום רביעי – כה' תמוז

רבי יעקב שאול אלישר הי"ש"א ברכה' זצ"ל.
רבי חיים פרידנלדר, משגיח ישיבת פוניבז' זצ"ל.
רבי שלמה טנא אב"ד תל אביב זצ"ל.
רבי אליעזר מליעז'נסק בן ה'נועם אלימלך' זצ"ל.
רבי משה טיטלבוים, מח"ס 'ישמח משה' זצ"ל.
רבי יוסף שלום אלישיב זצ"ל.

יום חמישי – כט' תמוז

רבי יוחנן הסנדלר זצ"ל.
רבי שלמה יצחקי-רש"י זצ"ל.
רבי משה מזאלישין, מח"ס 'משפט צדק' זצ"ל.
רבי עלואן ש. אבידני, רב יהודי כורדיסטאן זצ"ל.

יום ששי – א' אב

אהרון הכהן זצ"ל.
אלעזר הכהן בנו של אהרון הכהן זצ"ל.
רבי יעקב בן עטר, מח"ס 'בית אלקי יעקב' זצ"ל.
רבי שמואל ערנפלד 'מחתם סופר' זצ"ל.
רבי מרדכי סגרון, מח"ס 'וישב מרדכי' זצ"ל.
רבי יוסף זרוק מחו"ר 'פורת יוסף' זצ"ל.
רבי שלמה אלברשטאם האדמו"ר מבאבוב זצ"ל.

יום השבת – כד' תמוז

רבי כמוס פלח ראב"ד בנגזי טריפולי זצ"ל.
הרב שלמה גלמן - רב קהילת קווינס זצ"ל.
רבי יהודה קרביץ זצ"ל.
רבי יצחק קוליץ זצ"ל.
רבי יהושע ברדוגו זצ"ל.

יום ראשון – כה' תמוז

רבי ישראל יהושע מקוטנא, מח"ס שו"ת 'ישועות מלכו' זצ"ל.
רבי אברהם ברדקי זצ"ל.
רבי אריה לייב בעל 'השגת אריה' זצ"ל.
רבי מאיר מאפטא זצ"ל.

יום שני – כו' תמוז

רבי אהרון ברכיה ממודינא, מח"ס 'מעבר יבוק' זצ"ל.
רבי אלכסנדר הכהן אב"ד בקלן זצ"ל.
רבי שלמה גאנצפריד, מח"ס 'קיצור שלחן ערוך' זצ"ל.

יום שלישי – כז' תמוז

רבי יעקב עדס חבר בית הדין הגדול בירושלים זצ"ל.
רבי שמואל רוזובסקי מראשי ישיבת פוניבז' זצ"ל.
רבי אליהו זווזות, רב במחסיה ומח"ס 'האדם בשבחות' זצ"ל.
רבי אלעזר אבוחצירא ה'בבא אלעזר' זצ"ל.

כל צדיק וצדיק שאתה יודע היום שנפטר בו, תזכיר שמו אותו היום.

"פלוני עליו השלום זכרונו לברכה וטובה"

(מרו הבן איש חי בספרו 'כתר מלכות' אות רח)

כל הזכויות שמורות להשם יתברך

מוותר ומצוה להעתיק (כמתכונתו) לעלם ולהפיצו ברבים.

לתרומות והקדשות – 0548443818. להפצת העלון באזור מגוריהם – 0529569828

כמו"כ נערך בכל יום רביעי

בשעה 20:30 (חולון)

שיעור בפרשת השבוע ע"פ 'אור החיים'

הקדוש וגדולי אדמו"רי החסידות

ברחוב עובדיה 5 בעיר חולון.

איש קשר – 0549148181

השיעור השבועי מתקיים בכל יום שני

בשעה 20:30 (ירושלים)

'ליקוטי מוהר"ן' בביאור ויישום.

בבית הכנסת "מזל אריה" רחוב מזל

אריה, פסגת זאב ירושלים.

איש קשר – 0529569828

עם כיבוד קל ואוירה מרוממת – הציבור הקדוש מוזמן

העלון מוקדש

לעילוי נשמת: ד"ר חמני אהרון (ירון) ז"ל בן רבקה שתח"י.

שלמה בן ליזה ז"ל.

להצלחה ברו"ג לידידינו היקרים גיל בן יפית בושמת בת דורית וב"ב יצ"ו.

ולהצלחת תומר רוג'ה בן נורית יצ"ו. משפחת ליזמי יצ"ו. דוד רפאל בן אסתר יצ"ו.

ינון ועינב מויאל וב"ב יצ"ו. להצלחת זורע קודש בר קיימא ללילך בת רחל נ"י.

להצלחת הרך הנולד עדיאל בן עינב יצ"ו.

לרפואת: אשר בן אסתר יצ"ו. אליהו מויאל בן אסתר יצ"ו. חנה בת זוהרה נ"י.

העלון מופץ חינם לזיכוי הרבים

ניתן להשיגו כל שבוע החל מיום שלישי בחנות "ברכת הקודש"

רחוב משה דיין 107, פסגת זאב ירושלים.

כמו כן ניתן להשיג בחנות את ספרי המכון:

בס"ד

ברכת הקודש

תשמשי קדושה	ספרים	טליות	ציצית
ספרי קודש	כלי כסף	מזוזות	תפילין

רוח משה דיין 107 - פסגת זאב, ירושלים
טל: 077-4248262

<p>"ברכת ה" אוציקלופדיית ברכות צבננית, כלי ברכות, מנחה וערבית ושור (נויל כ"ס)</p>	<p>"המשביר" קשריו של האדם הנולד כנענים עם נוצרי ישראל</p>	<p>"אהוב ישראל החדש" סמלת אהבת ישראל בסדר פרשיות השבוע והמועדים</p>
---	---	---

לקבלת העלון בכל שבוע whatsapp שלח למספר 0529569828 וכתוב "צרף אותי"

לקבלת העלון". כמו"כ ניתן לקבל את העלון במייל – eliezergg626@gmail.com